

HELSINGIN KAUPUNGINORKESTERI



MÄLKKI & JOSEFOWICZ



PE / FRE / FRI
16/09/2022



19.00



HELSINGIN MUUKKITALO
MUSIKHUSET I HELSINGFORS
HELSINKI MUSIC CENTRE

SUSANNA
MÄLKKİ
LEILA
JOSEFOWICZ



HELSINKI PHILHARMONIC ORCHESTRA

Viulukonsertto

JOHN ADAMS

John Adamsin (1947–) säveltäjänkuva leimaa avoimuus. Hänen musiikillinen kasvuumpäristönsä ei karsinoinut eri musiikkityylejä, ja sama ennakkoluulottomuus heijastuu Adamsin sävellyksiin edelleenkin.

Adams on syntyisin Yhdysvaltain itärannikolta ja opiskeli aluksi klarinetinsoittoa isänsä johdolla. Varsinaisen musiikkikoulutuksensa Adams sai Harvardin yliopistossa, jossa hänen pääaineinaan olivat orkesterinjohto, klarinetinsoitto ja sävellys.

Opiskeluajan sarjallinen sävellystekniikka tuntui Adamsista rajoittuneelta ja akateemiselta. Hän etsi uutta ilmaisia mm. elektronika ja John Cageen säveljatteluun pohjautuvista, sattumanvaraisuutta korostavista lähestymistavoista. Vasta tutustumisen minimalismiin 1970-luvun alkupuolella ratkaisi Adamsin luovan kriisin. Tätä tyylilä Adams pitää vielä nykyäänkin ainoana todella mielenkiintoisena ja tärkeänä musiikin kehityslinjana viimeiseen 30 vuoteen.

Adams on myöhemmässä tuotannossaan yhdistänyt minimalismin rytmisen energian rikkaaseen harmoniamailmaan ja orkestraaliseen mielikuvitukseen, jossa näkyy myöhäisromantiikan vahva vaikutus. Useissa teoksissaan Adams viittaa lisäksi moniin 1900-luvun sävellystyyleihin. Sellaisia ovat esimerkiksi ekspressionismi, uusklassismi ja jopa big band -swing. Adamsin kansainvälisti tunnetuimmat teokset ovat oopperat *Nixon Kiinassa* ja *Klinghofferin kuolema*. Molemmat teokset on esitetty myös Suomessa.

Adamsin kolmiosainen viulukonsertto vuodelta 1993 noudattaa perinteistä nopea–hidas–nopea -kaavaa. Traditionaalinen piirre on myös ensimmäisen osan soolokadenssin sijoittuminen totutulle paikalleen osan lopulle. Toinen osa on Robert Hassin runoon perustuva chaconne. Toistuvaa harmoniakaavaa muunteleva orkesteriosuuus kuvaa ihmiskehoa erilaisine kudoksineen, joiden lävitse viulun unimaailma virtaa. Toccare-osa on ikiliikkujamainen virtuoosikappale.

Konsertto oli Minnesota Orchestran, New York City Ballet'n ja London Symphony Orchestran yhteistilaus. Aloitteen tilauksesta teki Minnesota Orchestran konserttimestari Jorja Fleezanis, joka toimi myös Edo de Waartin johtaman kantaesityksen solistina 19.1.1994. Teos palkittiin seuraavana vuonna Grawemeyer-palkinnolla.

Sinfonia nro 4

ANTON BRUCKNER

Bruckner on musiikin historian selkeimmin sinfonikoksi profiloitunut säveltäjä. Häntä on verrattu keskiaikaiseen mystikkoon, jonka musiikki on ajatonta ja mietiskelevää. Bruckner muodosti vastakohdan romanttisen taiteilijan traagisille ristiriidoille, maailmantuskalle ja pessimismille.

Brucknerin merkittävien sävellysten sarja alkoi 1860-luvulla hänen tutustuttuaan Wagnerin *Tannhäuserin* partituuriin. Wagnerin vaikutus on vahvasti tuntuvilla Brucknerin musiikissa erityisesti monumentaalisen aikakäsiteksen ja soitinnuksen osalta.

Tärkeä vaikutin Brucknerin tyylissä on myös urkumusiikki. Siitä muistuttavat laveat koraalityylist teemat ja urkumaisesti toteutettu äänenkuljetus. Brucknerin sinfonioissa esiintyy peräkkäin ja päällekkäin melodista aineistoa ja teemaryhmiä, mikä merkitsee klassisen sinfoniamuodon avartamista ja laajentamista. Musiikki on leveästi virtailevaa ja aaltoilevaa.

Brucknerin kahdeksasta täydellisestä sinfoniasta – yhdeksäs jäi kolmiosaiseksi – on olemassa useita laitoksia ja versioita, sekä omia että ulkopuolisten parantelemia. Bruckner oli yliherkkä muiden arvostelulle ja muutti tai antoi korjailla sinfonioitaan monen kertaan. Neljännestä sinfoniasta on olemassa ainakin seitsemän eri versiota. Alkuperäisteos on vuodelta 1874, ja viimeisimmän version Bruckner lähetti kustantajalleen vuonna 1888. Kantaesityksen (1880) menestys oli hyvä, mikä oli harvinaista Brucknerin uralla. Kesti kauan, ennen kuin opereteilla hemmoteltu wieniläisyleisö pääsi jyväälle hänen uudenlaisesta, laajennetusta sinfiniakäsitteestään.

Brucknerin musiikki ei yleensä ole tunnelmoivaa tai kuvailevaa. Neljäs sinfonia on kuitenkin poikkeus. Bruckner liitti teokseensa lisänimen *Romantinen*, mikä ei tässä tarkoita lemmenaihetta vaan viittaa keskiaikaiseen ritaritarinaan. Ensimmäinen osa kuvailee aamuusoittoa torvella keskiaikaisen kaupungin tornista. Avausosassa on Brucknerin mukaan myös talitaisaihe. Toinen osa sisältää laulun, rukouksen ja serenadin. Kolmas osa on jahtimusiikkia. Se sisältää tanssihetken metsästäjille lounaan palanpainikkeeksi ja päättyy talonpoikaisjuhlaan. Finaalista ei ole olemassa säveltäjän omakäistä ohjelmaselostusta.

SUSANNA MÄLK

Susanna Mälki on toiminut Helsingin kaupunginorkesterin ylikapellimestarina vuodesta 2016 lähtien. Musiikillisesti rikkaat vuodet ovat johdattaneet orkesterin ja yleisöt ympäri maailman: oman musiikillisen teemavuotensa ovat saaneet Ranska, Saksa, Yhdysvallat ja Iso-Britannia, Italia, Kaukoitää sekä Venäjä ja slaavilainen musiikkiperintö. Mälki päättää seitsemän vuoden menestyksekkään ylikapellimestarikautensa kaudella 2022/23 teemaan Suomi ja suomalainen musiikki.

Sukupolvensa arvostetuimpiin kapellimestareihin lukeutuva Mälki työskentelee säännöllisesti maailman huippuorkestereiden kanssa, joista mainittakoon esimerkiksi Berliinin filharmonikot, Münchenin filharmonikot, Baijerin radion sinfoniaorkesteri, Amsterdamin Concertgebouw-orkesteri, Lontoon sinfoniaorkesteri LSO, New Yorkin filharmonikot, LA Philharmonic sekä muut USA:n "Big 5" -orkesterit.

Oopperan alalla Mälkin kiinnitykset ovat säännöllisesti maailman merkittävimmissä oopperataloissa, kuten Milanon La Scalassa, New Yorkin Metropolitan -oopperassa, Wienin valtionoopperassa ja Pariisin oopperassa. Kaudella 22/23 hän johtaa Kaija Saariahon *Innocence*-oopperan Lontoon Royal Opera Housessa ja Puccinin *// Tritticon* Barcelonan Gran Teatre del Liceussa.

Vuosina 2006-2013 Mälki toimi säveltäjä Pierre Boulezin kutsusta Ensemble intercontemporainin taiteellisena johtajana Pariisissa, ja hän on johtanut useita aikamme tärkeimpien säveltäjien teosten maailmankaesityksiä. Helsingin kaupunginorkesteri on Mälkin aikana kokenut ennennäkemätön kehityksen sekä profiloitunut myös poikkeuksellisen rikkaalla ja monipuolisella ohjelmoinnillaan ja korkealaatusilla ja palkituilla levytyksillään. Orkesterin ohjelmisto on pitänyt sisältään myös useita merkittäviä ensiesityksiä ja kansainvälistä yhteistilausia. Kantaesityksensä ovat Mälkin johdolla saaneet muun muassa Kaija Saariahon *Vista*, joka on omistettu Mälkille, Felipe Laran *Double Concerto* sekä Enno Poppen *FETT*. Mälkin aloitteesta syntynyt tilausteosten sarja Helsinki-variaatiot jatkuu ainakin vuoteen 2025 saakka; myös HUOM – historian unohtamat orkesterimusiikit -projekti jatkuu yhteistyössä suomalaisten musiikintutkijoiden ja kustantajien kanssa.

Susanna Mälki aloitti muusikonuransa sellistinä voittaen Turun sellokilpailut 1994 ja toimi kolme vuotta Göteborgin sinfoniaorkesterin vuorottelevana soolosellistinä. Hänet on palkittu mm. Pro Finlandialla sekä Ranskan Légion d'honneur -kunniamerkillä.



SUSANNA MÄLKKİ © JIYANG CHEN

LEILA JOSEFOWICZ

Amerikkalaiskanadalainen Leila Josefowicz (s. 1977) kuuluu maailman tunnetuimpiin viulisteihin, ja erityisesti nykymusiikin ja uutuusteosten tulkitsijoihin. Nyksäveltäjistä mm. Oliver Knussen, Marc Grey, Esa-Pekka Salonen, Colin Matthews ja Stave Mackey ovat kirjoittaneet teoksiaan varta vasten hänelle. Vuonna 2008 Josefowicz sai MacArthur-säätiöltä arvostetun tunnustuksen työstään nykymusiikin hyväksi. Vuonna 2018 hänelle myönnettiin Avery Fisher -palkinto.

"Olen aina ollut kiinnostunut oman aikamme musiikista. Tunnen vetoa sen epäkonventionaaliseen, ehkä koska itse kävin hyvin konservatiivisen koulutuksen, jossa keskityttiin kuuntelemaan vanhojen mestarien tulkintoja perusrepertuaarista", Josefowicz kertoo Universal Musicin haastattelussa. Hänen suhtautumisensa uuteen musiikkiin ei eroa mitenkään siitä, miten hän lähestyisi perusrepertuaaria. John Adamsin viulukonserton esittäminen ja säveltäjään tutustuminen oli Josefowiczille käanteentekevää.

"Tuntui kuin taivas repeytyisi", hän kertoii Jari Kalliolle tämän kotisivulla. "Se lähenteli uskonnollista kokemusta, koska en aiemmin ollut työskennellyt elävän säveltäjän kanssa. Yhtäkkiä musiikki syttyi eloona ja alkoi hengittää, ja tässä oli sen luonut ihminen, ja sain soittaa hänen kanssaan. Se oli parikymppiselle itselleni uusi alku, uusi maailma, johon astuin. Tiesin, että se tulisi olemaan minun polkuni." Vuonna 2015 Adams kirjoitti varta vasten Josefowiczille teoksen *Scheherazade.2* viululle ja orkesterille.

Josefowicz alkoi soittaa viulua yhdessä vanhempiensa kanssa jo kolmevuotiaana. Ei kestänyt kauan, kun hän jo teini-ikäisenä ihmelapsena hän kiersi ympäri maailmaa ja Yhdysvaltoja esiintymässä mm. Clevelandin ja Bostonin orkestereiden solistina. Samaan aikaan hän opiskeli Philadelphian Curtis-instituutissa mm. Jaime Laredon ja Jascha Brodskyn johdolla. Carnegie Hallissa hän debytoi vain 16-vuotiaana ja solmi ensimmäisen levytyssopimuksensa. Hetken aikaa hän työskenteli jopa Chanelin vaatemallina muotinäytöksissä. Helsingin kaupunginorkesterin solistina Josefowicz soitti viimeksi keväällä 2017 Luca Francesconin teoksen *Duende*.

LEILA JOSEFOWICZ © CHRIS LEE



HELSINKIN KAUPUNGINORKESTERI

Kun Robert Kajanus perusti orkesterin Helsinkiin vuonna 1882, hänen kunnianhimoinen tavoitteensa oli kerätä kaupungin parhaat muusikot ja ulkomailta palkatut soittajat yhteen ja tarjota helsinkiläisille elämyksiä suurten säveltäjien mestariteoksista viikoittaisilla konserteilla 36 soittajan voimin.

Periaate huippumuusikoiden säännöllisestä orkesteritoiminnasta on pysynyt elinvoimaisena näihin päiviin saakka. Lähes 140 toimintavuotensa aikana Helsingin kaupunginorkesteri on kantaesittänyt valtaosan Jean Sibeliuksen sinfonisesta tuotannosta säveltäjän itsensä johdolla ja jatkaa oman aikansa musiikin esittämistä tilaamalla teoksia sekä kansainvälisiltä että kotimaisilta säveltäjiltä. Vuosina 2019–2025 toteutettava tilaussävellysten sarja, kahdeltatoista nykysäveltäjältä tilatut *Helsinki-variaatiot*, liittäävät oman aikamme sävelet ennen vuonna 1945 sävellettyihin Helsinki-aiheisiin teoksiin.

Vuosittain yli 110 000 kuulijaa tavoittava, nykyisellään 102 muusikon vahvuinen Helsingin kaupunginorkesteri on kasvanut tärkeäksi osaksi helsinkiläisten kulttuurillista pääomaa. Kaupunginorkesterin työ koskettaa niitäkin, jotka syystä tai toisesta eivät pääse konsertteihin Musiikkitaloon. Kansainvälisen kiertueiden lisäksi orkesteri esiintyy erilaisissa kokoonpanoissa eri puolilla Helsinkiä sekä tarjoaa lapsille ja nuorille esiintymismahdollisuuksia ja tavoittaa erityisryhmiä monipuolisen yleisöön kautta. Orkesteri on kutsunut nyt jo kolmatta kertaa kokonaisen ikäluokan – kaikki vuonna 2020 syntyneet helsinkiläislapset – nauttimaan musiikista perheineen seitsemän vuoden ajan orkesterin kummilapsina.

Verkossa ja jälkilähetyksenä nähtävät HKO Screen -konsertit sekä taustoittavat haastattelut tuovat katsojan entistäkin lähemmäksi soivan taideteoksen syntyprosessia. Yhteistyö levy-yhtiö BIS:in kanssa tallentaa orkesterin tulkintoja huipputason äänityksinä kaikkien saataville ja pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingin kaupunginorkesterilla on toimintansa aikana ollut 13 ylikapellimestaria. Vuonna 2016 aloittaneen ylikapellimestari Susanna Mälkin johdolla orkesteri on kehittynyt kansainvälistä yhä vaikuttavammaksi sinfoniaorkesteriksi, jonka tunnistettava sointi on tärkeä osa helsinkiläistä äänimaisemaa.

FINNJÄVEL

Sali

Kulttuurinautinnot Finnjävelissä ja HKO:n konserteissa

Tervetuloa herkulliselle illalliselle ennen
Helsingin kaupunginorkesterin konserttia
Finnjävel Saliin!

Salin keittiö valmistaa konserttivieraille
3 ruokalajin illallisen erikoishintaan

VAIN 42€/hlö

(Alku-, pääruoka ja pala juustoa. Norm. 51,50€)

Paikkoja on vain rajoitetusti ja edellyttää
etukäteen tehtyä pöytävarausta,
joten varaa omasi heti alta:

sali@finnjavel.fi
puh. 0300 472 337

Avaamme ravintolan konserttivieraille jo klo 16.30

Tarjous on voimassa vain syyskauden
ko. konserttipäivänä edellä mainittuna ajankoh-
tana. Edun saa esittämällä Helsingin kaupungin-
orkesterin kausikortin tai konserttilipun.

*Tarjousta ei voi yhdistää muihin tarjouksiin / etuihin. Tarjous ei ole
voimassa erikoispäivinä tai koske muita erikoismenuita.*



JOHN ADAMS

Violinkonsert

John Adams (f. 1947) tonsättarprofil präglas av öppenhet: hans kompositioner återspeglar den fördomsfrihet som var typisk för hans musikaliska uppväxtmiljö.

Adams är född på den amerikanska ostkusten. Han studerade klarinett under ledning av sin far. Sin egentliga musikerutbildning fick han vid Harvard där hans huvudämnen var orkesterdirigering, klarinett och komposition.

Under studietiden upplevde Adams den seriella kompositionsteckniken som begränsad och akademisk. Han sökte efter ett nytt uttryck i bland annat elektronmusik och i de slumpräglade processer man finner hos John Cage.

Adams kreativa kris upphörde dock först i början av 1970-talet då han kom i kontakt med minimalismen. Adams anser alltjämt att minimalismen står för den enda genuint intressanta och betydande utvecklingslinjen i musiken under de senaste trettio åren.

I sin senare produktion har Adams kombinerat minimalismens rytmenergi med en rik harmonik och en fantasifull orkestrering som är påverkad av senromantiken. Flera verk hänvisar till flera av 1900-talets musikstilar, exempelvis expressionism, nyklassicism och rentav swing. Tonsättarens internationellt mest kända verk är operorna *Nixon i Kina* och *Klinghoffers död*. Båda har framförts i även Finland.

Den år 1993 komponerade violinkonserten bygger på det traditionella schemat med först en snabb, sedan en långsam och till sist en åter snabb sats. Ett annat traditionellt drag är att den första satsen mot sitt slut innehåller en solokadens. Den andra satsen är en chaconne som bygger på en dikt av Robert Hass. Violinen representerar en drömvärld som flödar igenom orkestern som representerar människokroppen med sina olika vävnader. Finalen Toccare är ett virtuost perpetuum mobile.

Violinkonserten var beställd av Minnesotas orkester, New York City Ballet och Londons symfoniorkester. Beställningens initiativ togs av Minnesotas orkesters konsertmästare Jorja Fleezanis som även var solist vid uruppförandet den 19.1.1994. Dirigent var Edo de Waart. 1995 belönades verket med Grawemeyer-priset.

ANTON BRUCKNER

Symfoni nr 4

Bruckner är den tonsättare i musikhistorien som tydligast profilerade sig som uttryckligen symfoniker. Bruckner har jämförts med en medeltida mystiker, hans musik är tidlös och meditativ. Han utgjorde en motpol till den romantiska konstnärens tragiska konflikter, *weltschmerz* och pessimism.

Bruckner började skriva betydande verk efter att han på 1860-talet bekantat sig med Wagners *Tannhäuser* partitur. Wagners påverkan går att höra i framförallt den monumentalna tidsuppfattningen och i orkestreringen.

Även orgelmusiken utgör en influens i form av breda, koralartade teman och en orgelmässigt skapad stämföring. I Bruckners symfonier presenteras det melodiska materialet både separat och samtidigt. Den klassiska symfoniformen utvidgas med hjälp av temagrupper. Musiken flödar fram bred och böjande.

Bruckners åtta fullständiga symfoniker - den nionde har bara tre satser - existerar i flera olika editioner och versioner som är gjorda av både Bruckner och av andra. Bruckner var överkänslig för kritik och såväl själv skrev om som tillät andra att göra ändringar i sina partitur. Den fjärde symfonin är tillgänglig i åtminstone sju versioner. Originalet är från år 1874. Den sista versionen sände Bruckner till sin förläggare år 1888. Uruppförandet år 1880 var en framgång, något som var ovanligt för tonsättaren. Publiken i Wien gillade operetter och det tog tid för den att förstå sig på Bruckners nyskapande symfoniuppfattning.

Bruckners musik satsar inte normalt på stämning och program. Den fjärde symfonin är ett undantag. Bruckner gav den titeln *Den romantiska*, vilket är att uppfatta som en hänvisning till inte "romantik" utan en medeltida riddarberättelse. Den första satsen beskriver en tidig morgon då ett horn ljuder från tornet i en medeltida stad. I satsen finns också, enligt tonsättaren, ett talgoxemotiv. Den andra satsen innehåller en sång, en bön och en serenad. Den tredje satsen är jaktmusik. Jägarna lunchar och dansar. I slutet festar bönder. Finalens programmatiska innehåll har tonsättaren inte kommenterat i skrift.

SUSANNA MÄLKKI

Susanna Mälkki har arbetat som Helsingfors stadsorkesters chefdirigent sedan år 2016. Med hjälp av temaår som kretsat kring Frankrike, Tyskland, Förenta staterna och Storbritannien, Italien, Fjärran Östern och Ryssland och det slaviska musikarvet har orkestern och publiken gjort musikaliska resor jorden runt. Säsongen 2022/23 avslutar Mälkki sin period som orkesterns chefdirigent. Säsongens tema är Finland och finländsk musik.

Mälkki är en av sin generationens mest uppskattade dirigenter. Hon samarbetar regelbundet med flera av världens ledande orkestrar, bland annat Berlins filharmoniker, Münchens filharmoniker, Bayerns radios symfoniorkester, Concertgebouw-orkestern i Amsterdam och Londons symfoniorkester samt New Yorks filharmoniker, LA Philharmonic och de övriga amerikanska "Big 5"-orkestrarna.

Mälkki arbetar regelbundet i de mest betydande internationella operahusen såsom La Scala i Milano, Metropolitan i New York, Staatsoper Wien och Paris opera. Säsongen 22/23 dirigerar hon Kaija Saariahos opera *Innocence* på Royal Opera House i London och Puccinis *II Trittico* på Gran Teatre del Liceu i Barcelona.

På inbjudan av Pierre Boulez arbetade Mälkki 2006-2013 som konstnärlig ledare för Ensemble Intercontemporain i Paris. Hon har lett uruppföranden av flera av vår tids viktigaste tonsättare. Under Mälkkis sju år som chefdirigent har Helsingfors stadsorkester profilerat sig som en orkester med en rik, varierande repertoar som innehåller flera betydande uruppföranden, internationella sambeställningar och prisbelönta skivor. Under Mälkkis ledning har HSO uruppfört bland annat Kaija Saariahos *Vista*, Felipe Laras *Double Concerto* och Enno Poppes *FETT*. Beställningsserien Helsingfors-variationer startade på Mälkkis initiativ och fortsätter fram till åtminstone år 2025; också projektet HUOM – Historian unohtamat orkesterimusiikit (Orkestermusik som historien glömt) fortsätter med finska forskare och musikförläggare.

Mälkki inleddes sin musikerbana som cellist. Hon vann första pris i Åbo cellotävling år 1994 och arbetade i tre års tid som alternerande solo-cellist i Göteborgs symfoniorkester. Hon har tilldelats bl.a. Pro Finlandia-medaljen och är Riddare av Franska Hederslegionen.

www.susannamalkki.com

LEILA JOSEFOWICZ

Amerikansk-kanadensiska Leila Josefowicz (f. 1977) är en av världens mest kända violinister, känd framförallt för sina tolkningar av ny musik och nya verk. Bland annat Oliver Knussen, Marc Grey, Esa-Pekka Salonen, Colin Matthews och Stave Mackey har skrivit verk åt henne. År 2008 tilldelades hon det prestigefyllda MacArthur-priset för sina insatser för samtida musik. År 2018 tilldelades hon Avery Fisher-priset.

I Universal Musics intervju har Josefowicz berättat: "Jag har alltid varit intresserad av vår tids musik, jag dras till den därför att den är okonventionell. Det här kan bero på att jag fick en mycket konservativ skolning i vilken man fokuserade på att lyssna på gamla mästares tolkningar av basrepertoaren." Hon närmar sig dock basrepertoaren på samma sätt som hon närmar sig ny musik. En avgörande upplevelse var att framföra John Adams violinkonsert i samarbete med tonsättaren själv.

"Det var som om himlen öppnade sig", berättar Josefowicz åt Jari Kallio på dennes hemsida. "Det var inte långt ifrån en religiös erfarenhet. Jag hade aldrig tidigare samarbetat med en levande tonsättare. Plötsligt fick musiken liv och började andas - och här står mannen som skapade musiken, och jag får spela tillsammans med honom. Det utgjorde en ny början, jag klev in i en ny värld. Jag visste att jag hade funnit min egen väg." År 2015 komponerade Adams enkom för Josefowicz violinkonserten *Scheherazade.2*.

Josefowicz var tre år gammal då hon började spela violin tillsammans med sina föräldrar. Som ett tonårigt underbarn reste hon jorden runt och uppträdde tillsammans med orkestrarna i bland annat Cleveland och Boston. Senare studerade hon vid Curtis Institute i Philadelphia under ledning av bland annat Jaime Laredo och Jascha Brodsky. Då hon var sexton debuterade hon i Carnegie Hall och skrev under sitt första skivkontrakt. För en tid arbetade hon även som modell för Chanel. Josefowicz uppträdde tillsammans med Helsingfors stadsorkester senast våren 2017, då som solist i Luca Francesconis *Duende*.

www.helsinginkaupunginorkesteri.fi / helsinki.philharmonic@hel.fi



helsinkiphilharmonic



@HelsinkiPhil



helsinkiphilharmonic



HelsinkiPhilharmonic

HELSINGFORS STADSORKESTER

Då Robert Kajanus åren 1882 grundade en orkester i Helsingfors var hans ambition att föra samman stadens bästa musiker och anlita musiker från utomlands. Helsingforsare skulle varje vecka erbjudas unika upplevelser då 36 musiker samlas för att framföra mästerverk av de stora tonsättarna.

Principen att föra samman högklassiga musiker för en regelbunden orkesterverksamhet förblir livskraftig än idag. Under sina nära 140 verksamhetsår har Helsingfors stadsorkester uruppfört majoriteten av Jean Sibelius symfoniska produktion under tonsättarens egen ledning. Orkestern fortsätter att framföra sin egen tids musik i form av beställningar av såväl internationella som inhemska tonsättare. 2019–2025 förverkligas *Helsingfors-variationer*, en serie i vilken man beställer verk av 12 moderna tonsättare. Seriens beställningsverk förenar vår tids tonspråk med musikverk med ett Helsingfors-tema som är komponerade före år 1945.

Helsingfors stadsorkester består för närvarande av 102 musiker och når årligen över 110 000 lyssnare. Den har fått en viktig position som ett av Helsingfors-bornas kulturkapital. Stadsorkesterns arbete berör även dem som av orsak eller annan inte kan komma till konserterna i Musikhuset. Förutom att göra internationella turnéer uppträder orkestern i varierande sammansättningar runtom Helsingfors, erbjuder barn och ungdom möjlighet att uppträda, och når via sitt mångsidiga publikarbete olika specialgrupper. Orkestern har inviterat nu för tredje gången en hel åldersgrupp – alla i Helsingfors år 2020 födda barn – att bli orkesterns fadderbarn. I verksamheten får fadderbarnen med familj avnjuta musik i sju års tid.

HKO Screen-sändningarna visas på internet. HKO Screen-sändningarna består av konserten samt intervjuer som ger bakgrundsinformation som för lyssnaren närmare det klingande musikverkets födelseprocess. Samarbetet med skivbolaget BIS innebär att orkesterns tolkningar är tillgängliga för alla, och långt in i framtiden, i form av inspelningar av hög kvalitet.

Under sin verksamhetstid har Helsingfors stadsorkester haft 13 chefdirigenter. År 2016 inleddes Susanna Mälki sitt arbete som orkesterns chefdirigent. Under hennes ledning har orkestern utvecklats till en internationellt allt mera aktiv symfoniorkester vars identifierbara klang utgör en viktig del av staden Helsingfors ljudlandskap.

www.helsingforsstadsorkester.fi

JOHN ADAMS

Violin Concerto

John Adams (1947–) is a very liberal-minded composer. As a student of orchestral conducting, clarinet and composition at Harvard he had difficulty adopting the serialist approach to composition prevalent at the time and gave electronics, aleatory and other methods a try before arriving at minimalism in the early 1970s. Since then, he has never looked back: minimalism is, for him, here to stay. Later, he has seasoned it with rhythmic energy, a rich world of harmony and orchestral invention strongly influenced by Late Romanticism. Many of his works also make allusions to Expressionism, Neoclassicism and even big-band swing. Adams is best known for his operas *Nixon in China* and *The Death of Klinghoffer*.

The three-movement violin concerto of 1993 follows the traditional quick-slow-quick format. It also has a solo cadenza at the traditional spot in the first movement. The second movement, titled *Body through which the dream flows*, is a chaconne and based on a poem by Robert Haas. The third movement, *Toccare*, is a virtuoso vehicle for the solo violin. The concerto won Adams the Grawemeyer Award in 1995.

ANTON BRUCKNER

Symphony No. 4

The Austrian symphonist Anton Bruckner (1824–1896) has been likened to a medieval mystic: his music is timeless and meditative, in contrast to the tragic figure of the romantic artist. His symphonies flow along in broad rivers and waves.

Symphony no. 4 exists in at least seven versions – Bruckner having being oversensitive to criticism and ready to revise what he had written. The first version dates from 1874 and he sent the last to the publisher in 1888. The premiere in 1880 got a good reception, which was rare for Bruckner, since the operetta-loving Viennese audience did not immediately appreciate his novel concept of the symphony.

The music of Bruckner is not usually sentimental or descriptive, but the fourth symphony is an exception. The word “Romantic” in the title refers not to love but to a medieval knight’s tale. Of the first movement Bruckner wrote, “medieval city – daybreak – morning calls sound from the city towers” and of the second “song, prayer serenade”. The third depicts hunting: dancing, eating and merry-making, but the meaning of the grand finale is left for the listener to decide.

SUSANNA MÄLKKI

Susanna Mälkki has been Chief Conductor of the Helsinki Philharmonic Orchestra since 2016. The past six musically rich years have guided the orchestra and audiences the world over, featuring theme years devoted to France, Germany, the United States, Britain, Italy, the Far East, Russia and the Slav musical heritage. Mälkki ends her highly-acclaimed tenure as the HPO's Chief Conductor in the 2022/2023 season with a focus on Finland and Finnish music.

One of the most celebrated conductors of her generation, Mälkki repeatedly works with the world's most illustrious orchestras and renowned opera houses. During the 22/23 season she will conduct the opera *Innocence* by Kaija Saariaho at the Royal Opera House, Covent Garden in London and Puccini's *Trittico* at the Gran Teatre del Liceu in Barcelona.

During her term, the Helsinki Philharmonic Orchestra has won a reputation for its unusually rich and varied programming, including many notable first performances, joint international commissions and award-winning records. Premieres conducted by Mälkki have included Kaija Saariaho's *Vista*, Felipe Lara's *Double Concerto* and Enno Poppe's *FETT*. The series of Helsinki Variations commissioned on her initiative will continue at least until 2025.

www.susannamalkki.com

LEILA JOSEFOWICZ

"I was always attracted to contemporary music, or what seemed contemporary to me at the time. The unconventional and non traditional aspect definitely draws me in, perhaps because I think I had quite a conservative training, focusing on the great standard rep with the interpretations of the old masters in my ear," said American-Canadian Leila Josefowicz in a Universal Music interview. Many composers (incl. Oliver Knussen, Marc Grey, Esa-Pekka Salonen, Colin Matthews and Steve Mackey) have written concertos for her, but back in 1993, that by Adams was a ground-shaking event for her. It came close, she said, to a religious experience, because never before had she worked with a living composer. All of a sudden the music came alive and began to breathe, and a new human being emerged with whom she could play.

Leila Josefowicz – who made her Carnegie Hall debut when she was only 16 and for a brief spell even worked as a model for Chanel – last appeared with the Helsinki Philharmonic Orchestra in spring 2017, as the soloist in Luca Francesconi's *Duende*.

THE HELSINKI PHILHARMONIC ORCHESTRA

Established by Robert Kajanus in 1882, the Helsinki Philharmonic Orchestra is a band of 102 musicians annually performing to a total audience of over 110,000. It premiered most of the symphonic works by Jean Sibelius with the composer himself conducting, and continues its commitment to contemporary music by commissioning works by composers both Finnish and foreign.

The HPO also reaches people who cannot attend concerts at the Helsinki Music Centre: by making international tours, sending small ensembles out across the city, providing opportunities for young performers and, through its widerange education programme, making contact with special groups. Now, for the third time, it has invited an entire age group – all the children born in Helsinki in 2020 – to enjoy music with their families over the next seven years.

HKO Screen -concerts and artist interviews streamed live and on demand bring music even close to listener. The orchestra's partnership with the BIS label further ensures that its performances will be available to all well into the future.

The Helsinki Philharmonic Orchestra has had 13 Chief Conductors. Its most recent, since 2016, is Susanna Mälkki.

www.helsinkiphilharmonicorchestra.fi

Käsiohjelma / Programblad / Program

Teosesittelyt / Verkpresentationer / Programme Notes

Pekka Miettinen

Taiteilijasittelyt / Artistpresentationer / Artist bios

Jaani Länsiö

Käännökset / Översättningar / Translations

Christian Holmqvist (ruotsi / svenska / Swedish)

Susan Sinisalo / Edward Crockford (englanti / engelska / English)

Ulkoasu / Design

Bond Creative Agency Oy

Taitto ja painatus

Grano Oy, Vantaa 2022

Oikeudet muutoksiin pidätetään. / Rätt till ändringar förbehålls. /
All rights reserved.



I VIULU
I VIOLIN
Pekka Kauppinen I
Jan Söderblom I
Kreeta-Julia Heikkilä II
Kasmir Uusitupa II **
Eija Hartikainen
Katarina Jämsä
Maiju Kauppinen
Kati Kuusava
Helmi Kuusi
Elina Lehto
Ilkka Lehtonen
Jani Lehtonen
Kari Olamaa
Kalinka Pirinen
Petri Päävärinne
Satu Savioja
Elina Viitasari
Totti Hakkarainen **

II VIULU
II VIOLIN
Anna-Leena Haikola 4
Paula Sundqvist 4 **
Heini Eklund 6
Teija Kivinen 6
Teppo Ali-Mattila
Eva Ballaz
Matilda Haavisto
Linda Hedlund
Liam Mansfield
Alexander Nikolaev
Siiri Rasta
Krista Rosenberg
Terhi Ignatius **
Emil Peltola **
Virpi Taskila **

ALTOVIULU
ALTVIOLIN
VIOLA
Atte Kilpeläinen 4
Torsten Tiebout 4
Petteri Pojärvi 6
Lotta Pojärvi 6
Aulikki Haahti-Turunen
Tuomas Huttunen
Kaarina Ikonen
Tiila Kangas
Carmen Moggach
Markus Sallinen
Hajnalka Standi-Pulakka
Vuokko Lahtinen **
Valerie Lassfolk **
Deborah Mussafia **
Laura Paakkari **

SELLO
CELLO
Lauri Kankkunen I
Tuomas Ylinen I
Inkeri Eirola II
Basile Ausländer II**
Jaani Helander
Mathias Hortling
Veli-Matti Iljin
Jaakko Rajamäki
Ilmo Saaristo
Saara Särkimäki
Sanna Palas-Lassila **
Tommi Wesslund **

KONTRABASSO
KONTRABAS
DOUBLE-BASS
Ville Väätäinen 4
Maria Krykov 6
Pauli Pappinen 6
Paul Aksman
Eero Ignatius
Tuomo Matero
Adrian Rigopoulos

HUILU
FLOJT
FLUTE
Niamh McKenna 4
Elina Raijas 5
Päivi Korhonen
Pikkolo
Piccolo
Jenny Villanen

OBOE
Hannu Perttilä 4
Jussi Jaatinen 5
Nils Röömussaar 5 *
Englannintorvi
Cor Anglais
Paula Malmivaara

KLARINETTI
KLARINETT
CLARINET
Osmo Linkola 4
Anna-Maija Korsimaa 5
Es-klarinetti
E Flat Clarinet
Petteri Kivioja
Bassoklarinetti
Bass Clarinet
Heikki Nikula

FAGOTTI
FAGOTT
BASSOON
Markus Tuukkanen 4
Mikko-Pekka Svala 5
Kontrafagotti
Contrabassoon
Noora Van Dok
Erkki Suomalainen

KÄYRÄTORVI
VALTHORN
HORN
Ville Hiilivirta 4
Mika Paajanen 4
Sam Parkkonen 6
Miska Miettunen
Sakari Niemi
Joonas Seppelin
Marian Strandénus *

TRUMPETTI
TRUMPET
Pasi Pirinen 4
Thomas Bugnot 5
Mika Tuomisalo
Obin Meurin **

PASUUNA
BASUN
TROMBONE
Valtteri Malmivirta 4 *
Jussi Vuorinen 5 *
Anu Fagerström
Bassopasuuna
Bass Trombone
Francisco Couto **

TUUBA
TUBA
Petri Keskitalo 4

PATARUMMUT
TIMPANI
Tomi Wikström 4
Mikael Sandström 5

LYOMÄSOITTIMET
SLAGINSTRUMENT
PERCUSSION
Xavi Castello Arandiga 4
Pasi Suomalainen 5

HARPPU
HARPA
HARP
Anni Kuusimäki 4
Minnaleena Jankko 5

ORKESTERI-
JÄRJESTÄJÄT
ORKESTER-
INSPICIENTER
STAGE MANAGERS
Mikko Aspinen
Matti Tähkävuori

I/II KONSERTTIMESTARI /
KONSERTMÄSTARE / LEADER
SOOLOSELLISTI / SOLOCELLIST / PRINCIPAL CELLIST

4 ÄÄNENJOHTAJA / STÄMLEDARE / SECTION PRINCIPAL

5 VUOROTTELEVA ÄÄNENJOHTAJA /
ALTERNERANDE STÄMLEDARE /
ASSOCIATE PRINCIPAL

6 VARAÄÄNENJOHTAJA /
VICESTÄMLEDARE / SUB-PRINCIPAL

* VAKITUISEN SOITTAJAN TILAPÄINEN TEHTÄVÄ /
ORDINARIE MUSIKERS TILLFÄLLIGA UPPGIFT /
TEMPORARY POSITION, REGULAR PLAYER

** MÄÄRÄAIKAINEN KIINNITYS /
TIDSBUNDET ENGAGEMANG /
TEMPORARY PLAYER

SUSANNA MÄLKKI

kapellimestari / dirigent / conductor

LEILA JOSEFOWICZ

viulu / violin

John Adams (1947-)

Viulukonsertto (1993)

32'

Violinkonsert

Violin Concerto

 = 78

Chaconne: Body through which the dream flows

Toccare

väliaika / pauk / interval 25 min

Anton Bruckner (1824-1896)

Sinfonia nro 4 Es-duuri "Romanttinen" (1878/1880)

(ed. Leopold Nowak) (1873–1888) 68'

Symfoni nr 4 Ess-dur "Romantiska"

Symphony No. 4 in E Flat Major "Romantic"

Bewegt, nicht zu schnell

Andante, quasi allegretto

Scherzo: Bewegt

Finale: Bewegt, doch nicht zu schnell

((o)) **HKO SCREEN #hkoscreen**

SUORA LÄHETYS / DIREKTSÄNDNING / LIVE BROADCAST

HELSINKIKANAVA.FI

Katsottavissa netissä konsertin jälkeen.

Se på nätet efter konserten. / Watch on demand after the concert.

Konsertti päättyy n. klo 21.15 / Konserten avslutas ca kl 21.15 /

The concert ends at about 21.15